Większe wsparcie dla obszarów z problemami

Kategoria: Rozwój i fundusze
Opublikowano: sobota, 05, styczeń 2019 12:50
Jarosław Komża
Odsłony: 1302

Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszary zmarginalizowane, czyli zespoły gmin głównie wiejskich w otoczeniu małych miasteczek. To te dwa rodzaje obszarów mają być oczkiem w głowie rządu oraz samorządów regionalnych w ramach polityki regionalnej do 2030 roku.

Kluczem do ich wspierania ma być współpraca sąsiednich samorządów, wspólna strategia rozwoju całego obszaru, przygotowanie zintegrowanych inwestycji dofinansowanych ze specjalnego programu rządowego i programów regionalnych. W praktyce głównym źródłem finansowania pozostaną fundusze polityki spójności. Choć w teorii zapisano większe nakierowanie funduszy w dyspozycji w poszczególnych resortów na pomoc konkretnym obszarom kraju, to będzie to jednak bardzo trudne do realizacji. To najważniejsze aspekty zaktualizowanej *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego*, której projekt został skierowany przez Ministerstwo Rozwoju do konsultacji. Resort przygotował serię spotkań w każdym regionie, na których będzie prezentował dokument. Ich terminy i miejsca można sprawdzić tutaj: http://www.miir.gov.pl/ksrr. Na stronie można również od razu wypełnić formularz zgłoszeniowy.

Komu wsparcie

Obie podstawowe grupy adresatów wsparcia, nazwane obszarami strategicznej interwencji, zostały wskazane już w *Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*, przyjętej przez rząd w lutym 2017 r. Ministerstwo rozwoju zleciło wówczas ekspertom przygotowanie analiz wskazujących, które obszary kraju wymagają szczególnego wsparcia. Pierwszą grupę stanowią miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Do tej kategorii zaliczono miasta powyżej 20 tys. mieszkańców z wyłączeniem miast wojewódzkich oraz miasta z liczbą ludności pomiędzy 15-20 tys. mieszkańców, ale będące stolicami powiatów. Ich listę zawierającą 122 pozycji można znaleźć m.in. na końcu komunikatu ministerstwa omawiającego wsparcie, które już wówczas w 2017 r. uruchomiono dla tych miast: https://www.funduszeeuropejskie.gov.pl/strony/wiadomosci/wsparcie-rozwoju-srednich-miast/.

Drugą grupę obszarów, które mają być objęte strategiczną interwencją państwa nazwaną obszarami zmarginalizowanymi. Należy do niej grupy gmin odznaczające się najniższymi wartościami wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego. One również zostały wskazane w *Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*, a ich pogłębiona analiza znalazła się także w projekcie zaktualizowanej *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego do roku 2030*. Co do charakteru są to głównie gminy wiejskie, ale również cześć miasteczek liczących do 15 tys. mieszkańców. Eksperci wstępnie wskazali ponad 830 różnych gmin problemowych, następnie wyselekcjonowano z nich ok. 600 z nich i połączono w 46 obszarów pod względem zbliżonych wartości wskaźników społeczno-gospodarczych. Położone są głównie we wschodnich regionach kraju. Ale nie tylko tam. Zlokalizowane są również w Zachodnio-pomorskiem, na Pomorzu, na Kujawach, w województwie świętokrzyskim, w Małopolsce. Co ważne, głównie z punktu widzenia projektowania rozwiązań systemowego wsparcia, część z tych obszarów przekracza granicę jednego województwa.

Jak wspierać: partnerstwo, strategia, zintegrowane projekty, program rządowy i regionalne

Projekt KSRR przewiduje, że oba podstawowe typy obszarów strategicznej interwencji zostaną obowiązkowo wyznaczone w każdym województwie. Samorządy należące do jednego lub drugiego typu obszaru będą mogły pozyskać finansowanie na swoje przedsięwzięcia zarówno w programów regionalnych, jak i ze specjalnego programu rządowego, którego utworzenie przewidziano w KSRR. Ale żeby skorzystać z tego wsparcia samorządy będą musiały spełnić kilka podstawowych warunków. Przede wszystkim na wsparcie będą mogły liczyć nie pojedyncze gminy czy powiaty, ale partnerstwa

Phoca PDF

samorządów danego obszaru problemowego. Powinny one dokonać solidnej analizy swoich problemów i możliwości rozwoju oraz opracować wspólnie ponadlokalną strategię rozwoju. Na podstawie przygotowanej wspólnej strategii samorządy lokalne powinny przygotować przedsięwzięcia odpowiadające na problemy całego obszaru, a nie pojedynczej gminy.

Szczegóły ministerialnego programu wsparcia, programów regionalnych oraz mechanizmu wdrażania wsparcia, który nazwano kontraktami regionalnymi oraz porozumieniami terytorialnymi, będą obecnie opracowywane. Co istotne, partnerstwa samorządów lokalnych będą mogły występować do programu rządowego bezpośrednio, czyli bez pośrednictwa marszałka. Dla jednych taki układ może wydawać się atrakcyjny. Jednak z punktu widzenia odpowiedzialności samorządu województwa za zrównoważony rozwój całego regionu rozwiązanie to nie wydaje się właściwe. Do osobnego uszczegółowienia pozostaje zawartość specjalnych programów dla Górnego Śląska oraz dla makroregionu Polski Wschodniej, które przewiduje projekt KSRR 2030.

Phoca PDF